

Motie (RvO artikel 53) | Actualiteitenmotie (RvO artikel 54) | Agenderingsmotie (RvO artikel 55)

Titel motie: Betrouwbaar bestuur: Respecteer lokale energieafspraken en gemeentelijke autonomie

Motienummer: Klik of tik om tekst in te voeren. [in te vullen door de griffie]

Provinciale Staten van Utrecht vergaderen op 19 maart 2025 constateren dat:

1. Meerdere gemeenten, waaronder Oudewater, Stichtse Vecht en Montfoort, ruim op koers liggen om hun energieopwekdoelen binnen de RES U16 te behalen;
2. Gedeputeerde Staten desondanks projectbesluiten nemen om windturbines te realiseren in gemeenten die al substantiële bijdragen leveren aan de energietransitie;
3. Dit in strijd is met de gemaakte RES-afspraken, waarin gemeenten de ruimte hebben gekregen om zelf zoekgebieden te bepalen;
4. Gemeentelijke participatietrajecten en democratische besluitvorming door deze werkwijze worden ondermijnd;
5. Er bij inwoners groot wantrouwen ontstaat over de betrouwbaarheid van de overheid, doordat eerdere afspraken niet worden nageleefd;
6. De huidige gang van zaken leidt tot toenemende bestuurlijke spanningen tussen de provincie en gemeenten, waardoor de samenwerking binnen de energietransitie onder druk komt te staan en de voortgang mogelijk wordt vertraagd.

Provinciale Staten verzoeken het college om:

1. De druk op gemeenten te stoppen en geen projectbesluiten te nemen die ingaan tegen lokale RES-afspraken;
2. De reeds genomen projectbesluiten in Oudewater/Montfoort en Stichtse Vecht te heroverwegen en gemeenten de ruimte te geven hun eigen energieplannen af te ronden;
3. In overleg te treden met de betrokken gemeenten om gezamenlijk tot gedragen oplossingen te komen, waarmee verdere escalatie tussen bestuurslagen wordt voorkomen;
4. Een duidelijk toetsingskader op te stellen waarin wordt vastgelegd dat gemeenten die hun energieopwekdoelen via andere middelen behalen, niet alsnog worden verplicht tot de plaatsing van windturbines.

Aanleiding:

GS heeft zonder overleg projectbesluiten genomen voor de realisatie van windturbines in onder andere Oudewater en Stichtse Vecht, terwijl deze gemeenten al (grotendeels) voldoen aan hun RES-verplichtingen. Ook Montfoort wordt genoemd als mogelijke volgende locatie, ondanks haar actieve bijdrage aan de energietransitie. Dit besluit doorkruist lokale plannen en ondermijnt het vertrouwen in samenwerking tussen gemeenten en provincie. Daarnaast dreigt verdere bestuurlijke escalatie als gevolg van deze gang van zaken, wat schadelijk is voor de samenwerking binnen de energietransitie.

Argumenten:

1. **Lokale autonomie** – gemeenten moeten de ruimte krijgen om hun eigen energiebeleid vorm te geven binnen de RES-afspraken. GS overrulet deze lokale keuzes zonder gegronde reden;
2. **Eerder gemaakte afspraken RES U16** – In de RES U16 is afgesproken dat gemeenten zelf zoekgebieden bepalen. GS wijkt hier eenzijdig vanaf, zonder instemming van de betrokken gemeenten.
3. **Afspraak over projectbesluiten** - er zijn binnen het RES U16-verband nooit afspraken gemaakt om via projectbesluiten de RES 1.0 te realiseren. Gemeenteraden hebben hier nooit een besluit over genomen;
4. **Herijking RES** - de provincie spreekt in haar eigen herijking van de RES over ambities en niet over bindende doelen. Dit bevestigt dat gemeenten geen resultaatverplichting hebben en dat het afdwingen van extra opwek onterecht is;
5. **Motie “Wie goed doet, goed ontmoet”** – deze motie is bedoeld om gemeenten die al flinke stappen zetten, te ontzien van extra verplichtingen. GS past deze motie verkeerd toe door deze gemeenten juist onder druk te zetten;
6. **Participatie en vertrouwen** – In Oudewater, Stichtse Vecht en Montfoort hebben inwoners al deelgenomen aan besluitvormingstrajecten. Het overrulen van deze processen schaadt het vertrouwen in de overheid;

7. **Onlogische ruimtelijke ordening** – In Montfoort worden windturbines gepland nabij natuurontwikkelingsgebieden en het NNN, wat haaks staat op andere provinciale beleidsdoelen;
8. **Voorkomen van bestuurlijke escalatie** – De spanningen tussen provincie en gemeenten nemen toe door de eenzijdige aanpak van GS. Dit bemoeilijkt toekomstige samenwerking, vergroot de weerstand bij gemeenten en inwoners en kan de energietransitie ernstig vertragen.

Beoogd effect:

- Het beschermen van de gemeentelijke autonomie in de energietransitie en het voorkomen van ongewenste inmenging door de provincie;
- Het waarborgen van eerder gemaakte RES-afspraken, zodat gemeenten hun eigen plannen kunnen uitvoeren zonder dat de provincie deze doorkruist;
- Het herstellen van vertrouwen bij gemeenten en inwoners in de provinciale overheid en het RES-proces;
- Het voorkomen van verdere bestuurlijke escalatie, zodat provincie en gemeenten gezamenlijk kunnen blijven werken aan een gedragen energietransitie.

Indiener(s)

Monique van den Broek – BBB

Mieke Hoek – 50PLUS

Michiel Fiscalini – UtrechtNU !

Martine van der Velde – PVV

Frank van Breukelen - FVD